

Pradžia>Pinigai ir piniginiai reikalavimai>Europos mokėjimo įsakymas

Europos mokėjimo įsakymas

Vengrija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Vengrijoje taikoma mokėjimo įsakymo procedūra, reglamentuojama [2009 m. įstatyme Nr. L dėl Mokėjimo įsakymo procedūrų](#). Mokėjimo įsakymo procedūros yra supaprastintas, neteisminis civilinės teisės procesas, kurio tikslas – priverstinai įvykdyti mokėjimo reikalavimus, o kompetenciją vadovauti šiam procesui turi notari. Notari mokėjimo įsakymo procedūras vykdo automatiškai tvarkydami duomenis, šiuo tikslu jie naudoja bendra Vengrijos notarų rūmų internetine IT sistema (MOKK), kuri visoje šalyje prieinama notarams, šalims ir kitiems procese dalyvaujantiems asmenims. Notaro vykdoma procedūra, kaip neteisminis civilinės teisės procesas, sukelia tokias pat pasekmes, kaip ir teismo procesas.

1.1 Procedūros taikymo sritis

Išskyrus tam tikrus atvejus, pradelsto piniginio reikalavimo priverstinio įvykdymo gali būti siekiama naudojantis mokėjimo įsakymo procedūra.

Jeigu ginčo suma, apskaičiuota pagal atitinkamas normas, nustatytas [2016 m. įstatyme Nr. CXXX dėl Civilinio proceso kodekso](#), neviršija 3 000 000 HUF, pradelsto reikalavimo, susijusio tik su pinigų sumokėjimu, priverstinio įvykdymo galima siekti tik taikant mokėjimo įsakymo procedūrą arba bandant pasiekti ikiteisminį susitarimą. Ši nuostata taikoma tik tuo atveju, jei

kiekviena šalis turi žinomą gyvenamąją vietą arba, jeigu jos nėra, tai apsisistojimo vietą arba buveinę ar padalinį (toliau – įtekimo adresą) Vengrijoje ir mokėjimo reikalavimas nekilo iš teisinių santykių, nustatytų [2012 m. įstatyme Nr. I dėl Darbo kodekso](#), darbo viešajame sektoriuje, tarnybinių santykių, dalyvavimo viešojo įdarbinimo schemeje, pagal įstatymą dėl sporto sudarytos darbo sutarties, profesinio mokymo pagrindu sudarytos pameistrystės sutarties, studentų mokomosios praktikos sutarties pagal Nacionalinio aukštojo mokslo įstatymą, socialinio kooperatyvo arba įdarbinimo kooperatyvo nario darbo santykių su minėtu kooperatyvu, viešųjų paslaugų teikimo santykių arba administracinės sutarties pagal

[2017 m. įstatymą Nr. I dėl Administracinio teismo proceso kodekso](#). Piniginių reikalavimų, kylančių iš šių teisinių santykių, priverstinio įvykdymo taikant mokėjimo įsakymo procedūrą galima siekti tik tuo atveju, jeigu byla nėra susijusi su teisinių santykių sudarymu, pakeitimu arba nutraukimu arba iš teisinių santykių kylančių prievolių pažeidimo esant darbuotojo kaltei teisinėmis pasekmėmis, arba teisinėmis netinkamo darbuotojo elgesio pasekmėmis.

Jeigu ginčo suma, apskaičiuota pagal atitinkamas Civilinio proceso kodekse nustatytas normas, viršija 30 000 000 HUF, piniginio reikalavimo priverstinio įvykdymo negalima siekti taikant mokėjimo įsakymo procedūrą.

Reikalavimas sumokėti tam tikrą pinigų sumą turėtų būti suvokiamas kaip neapimantis hipotekos reikalavimų hipotekos turėtojams.

Mokėjimo įsakymas negali būti išduodamas, jeigu šalis neturi žinomo įtekimo adresą Vengrijoje.

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?

Atsakymą žr. 1.1 skirsnyje.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Taip, 30 000 000 HUF.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Iki 3 000 000 HUF tai yra privaloma, kaip nurodyta 1.1 skirsnyje; visais kitais atvejais tai yra vienas iš variantų.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Negalima išduoti mokėjimo įsakymo, jeigu skolininkas neturi žinomo įtekimo adresą Vengrijoje.

1.2 Kompetentingas teismas

Mokėjimo įsakymo procedūrose notari kompetenciją turi visoje šalyje. Mokėjimo įsakymo procedūrose negalima daryti jokių su jurisdikcija susijusių išlygų. Žodžiu arba raštu pateiktus reikalavimus nagrinėja notaras, kuriam buvo pateiktas reikalavimas, o elektroninius reikalavimus notari automatiškai paskiria kompiuterio programa.

1.3 Formos reikalavimai

Prašymai išduoti mokėjimo įsakymą turi būti pateikti arba raštu atitinkama forma, arba žodžiu.

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Teikiant elektroninius ir popierinius prašymus būtina naudoti standartinę formą. Formą galima atsisiųsti iš [MOKK](#) svetainės arba gauti iš notarų.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Ne.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Prašyme būtina nurodyti:

teisinį santykį, kuriuo grindžiamas reikalavimas, reikalavimo teisę ir pagrindinio reikalavimo bei susijusių mokesčių sumą;

pagrindinio teisinio santykio pradžios datą ir reikalavimo įvykdymo terminą;

duomenis, kuriais remiantis galima nustatyti reikalavimo pagrindą.

Prašyme gali būti trumpai pristatyti faktai, kuriais grindžiama reikalavimo teisė, ir nurodyti patvirtinamieji įrodymai.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Mokėjimo įsakymo procedūrose įrodymai nerenkami. Tačiau prašyme gali būti trumpai pristatyti faktai, kuriais grindžiama reikalavimo teisė, ir nurodyti patvirtinamieji įrodymai. Šia nuostata notari neužkertama kelio patikrinti, ar prašymas iš dalies atleisti nuo išlaidų mokėjimo, išdėstyti jį dalimis arba atidėti mokėjimą yra pagrįstas.

1.4 Prašymo atmetimas

Notaras atmeta prašymą, jeigu galima nustatyti, kad:

pagal įstatymus, privalomą Europos Sąjungos teisės aktą arba tarptautinę konvenciją negali būti taikoma Vengrijos notarų jurisdikcija arba, jeigu byla pakeičiama į įprastą civilinį procesą, Vengrijos teismų jurisdikcija, arba išimtinę jurisdikciją turi užsienio valstybės teismas;

ieškovo reikalavimo priverstinis įvykdymas priklauso teismų arba kitos valdžios institucijos išimtinai jurisdikcijai;

teisės aktuose numatyta, kad mokėjimo įsakymas negali būti išduodamas;

tarp šalių dėl tų pačių teisių ir tuo pačiu faktiniu pagrindu vyksta mokėjimo įsakymo procedūra arba jau kilo teisiniai ieškinio pateikimo padariniai, arba byloje jau yra išduotas galiojantis mokėjimo įsakymas arba priimtas kitas galutinis sprendimas;

šalis neturi procesinio veiksnio byloje;

prašymo išduoti mokėjimo įsakymą pateikimo metu ieškovas neturi įteikimo adresu Vengrijoje arba po prašymo pateikimo ieškovo įteikimo adresą Vengrijoje nustoja egzistuoti, arba ieškovui nepavyko įteikti dokumento jo nurodytu įteikimo adresu Vengrijoje;

ieškovas prašo įteikti mokėjimo įsakymą jį paskelbiant;

kelis kartus nepavyko įteikti mokėjimo įsakymo Vengrijoje esančiu atsakovo adresu, išskyrus atvejus, kai preziumuojama, kad dokumentas buvo įteiktas;

ieškovo prašymas yra pernelyg ankstyvas arba dėl priežasčių, nesusijusių su senatimi, teismas negali priversti jo įvykdyti;

ieškovas praleido atskirame teisės akte nustatytą terminą reikalavimui civiliniame procese priverstinai įvykdyti;

teisinio atstovo pateiktas prašymas neatitinka taikytiname teisės akte arba deleguotuose teisės aktuose nustatytų turinio reikalavimų arba jame nenurodytas teisinio atstovo įgaliojimas, arba nebuvo sumokėtos proceso išlaidos;

juridinis asmuo arba kitas asmuo, pagal teisės aktus turintis e. administravimo prievolę, nepateikė prašymo elektroninėmis priemonėmis, išskyrus fizinio asmens, turinčio teisinį atstovą, teikiamus prašymus iš dalies atleisti nuo išlaidų mokėjimo;

teismui paraginus ieškovą ištaisyti trūkumus, prašymas (arba nurodyta dalis) per nurodytą terminą nėra pateikiamas (-a) arba pateiktas prašymas vis dar nėra išsamus ir dėl to teismas negali jo išnagrinėti, arba ieškovas iš anksto nesumokėjo administratoriaus mokesčio, arba

ieškovas siekia prisiteisti proceso išlaidas teikdamas reikalavimą pagal materialinę teisę.

Išskyrus atvejus, kai preziumuojama, kad dokumentas buvo įteiktas, jeigu mokėjimo įsakymo nepavyko įteikti atsakovui, ieškovas turi būti informuojamas ir kartu paprašomas per 30 dienų nurodyti naują atsakovo įteikimo adresą Vengrijoje. Jeigu ieškovas pateikia prašomus duomenis, dokumentą turi būti bandoma įteikti dar kartą, o jeigu dokumento vėl nepavyksta įteikti, prašymas turi būti atmetamas dėl h punkte nurodytos priežasties.

Jeigu ieškovas nepateikia prašomų duomenų arba jeigu pareiškėjo pateikti duomenys yra neišsamūs, prašymas turi būti atmetamas dėl m punkte nurodytos priežasties.

Įsakymas, kuriuo atmetamas prašymas išduoti mokėjimo įsakymą, turi būti įteikiamas ieškovui ir išsiunčiamas atsakovui. Ieškovas įsakymą gali apskūsti ir neprivalo skundo siųsti atsakovui pastaboms pateikti.

1.5 Apskundimas

Ieškovas gali apskūsti įsakymą, kuriuo atmetamas prašymas išduoti mokėjimo įsakymą. Paprastai skundus ne ginčo tvarka pagal įsakymų apskundimo taisykles nagrinėja apygardos teismas (vengr. *Törvényszék*), kurio jurisdikcijai priklauso notaro buveinė. Skundą galima pateikti per 15 dienų nuo pranešimo apie sprendimą. Jeigu prašymas išduoti mokėjimo įsakymą atmetamas, ieškovas gali nuspręsti reikalavimo įvykdymo siekti pateikdamas kitą prašymą išduoti mokėjimo įsakymą, taip pat pareiškdamas ieškinį teisme arba naudodamasis kitomis teisėtomis priemonėmis. Tuo atveju teisiniai prašymo pateikimo padariniai tebegalioja, jeigu naujas prašymas išduoti mokėjimo įsakymą arba pareiškimas, kuriuo pradedamas procesas, pateikiamas arba išsiunčiamas registruotu paštu per 30 dienų nuo tos dienos, kurią įsakymas dėl atmetimo tampa galutinis, arba reikalavimo įvykdymo per tą patį terminą siekiama kitomis teisėtomis priemonėmis. Jeigu šis terminas praleidžiamas, prašymas jį pratęsti nebus priimamas. Naujame prašyme išduoti mokėjimo įsakymą turi būti nurodytas įsakymo, kuriuo buvo atmetas ankstesnis prašymas, numeris. Prie pareiškimo, kuriuo pradedamas procesas, turi būti pridėtas pats įsakymas.

Kitais atvejais mokėjimo įsakymo procedūros sprendimą galima apskūsti, jeigu jį apskūsti leidžiama pagal įstatymą dėl mokėjimo įsakymo procedūrų arba pagal Civilinio proceso kodeksą.

Teisės apskūsti mokėjimo įsakymą nėra, bet atsakovas gali pateikti prieštaravimo pareiškimą, kaip aprašyta 1.6 skirsnyje.

Kadangi galutinis mokėjimo įsakymas turi tokį patį poveikį kaip teismo sprendimas, prašymas jį peržiūrėti gali būti teikiamas pagal Civilinio proceso kodekso normas. Jurisdikciją atlikti peržiūrą turi teismas, kuris būtų turėjęs jurisdikciją kaip pirmosios instancijos teismas, jeigu prieštaravimo pareiškimu procedūra būtų buvusi pakeista į įprastą civilinį procesą. Jeigu pateikiamas prašymas atlikti peržiūrą, teismas bylos dokumentus gauna popieriuje iš notaro arba elektroniniu būdu iš MOKK sistemos.

Galutinio mokėjimo įsakymo peržiūrėti negalima.

1.6 Prieštaravimas

Atsakovas per 15 dienų nuo mokėjimo įsakymo įteikimo gali notarui pateikti prieštaravimo pareiškimą. Atsakovo pateikti prašymai, kuriuose paprasčiausiai prašoma atidėti mokėjimą arba nustatyti, kad mokėjimas būtų atliekamas dalimis, nėra laikomi mokėjimo įsakymo ginčijimu. Tokie prašymai gali būti pateikiami tik per prieštaravimo pareiškimui pateikti nustatytą terminą. Jeigu atsakovas prieštaravimo pareiškime nurodo, kad reikalavimas, kurio įvykdymo siekiama, jau buvo įvykdytas iki mokėjimo įsakymo įteikimo, notaras pranešimo apie prieštaravimo pareiškimą įteikimo metu paragina ieškovą per 15 dienų nurodyti, ar reikalavimas dar egzistuoja. Jeigu dokumentas, kuriuo pagrindžiamas mokėjimas arba mokėjimo operacija, turi unikalų identifikatorių, atsakovas prieštaravimo pareiškime turi nurodyti patvirtinamojo dokumento numerį ir datą arba operacijos identifikavimo duomenis (operacijos identifikatorių, mokėtoją ir kt.) ir operacijos datą. Jeigu ieškovas priima atsakovo pareiškimą arba neatsako, notaras procedūrą nutraukia. Jeigu ieškovas ginčija atsakovo pareiškimą, mokėjimo įsakymo procedūra pakeičiama į įprastą civilinį procesą. Jeigu, remiantis atsakovo pareiškimu, ieškovas sumažina reikalavimą, kurio įvykdymo siekiama taikant mokėjimo procedūrą, teismas sumažintą reikalavimą išnagrinėja civilinio proceso tvarka. Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad mokėjimo įsakymas nėra laikomas ginčijamu, jeigu atsakovas nurodo, kad reikalavimą, kurio įvykdymo siekiama, jis patenkino gavęs mokėjimo įsakymą. Tuo atveju mokėjimo įsakymas tampa galutinis kitą dieną po prieštaravimo pareiškimui pateikti skirto termino pabaigos. Jeigu atsakovas mokėjimo įsakymo nepriima (jis grąžinamas kaip neįteiktas) ir dėl tos priežasties jis turi būti laikomas įteiktu, atsakovas per 15 dienų nuo dokumento, kuriuo įgyvendinamas sprendimas, įteikimo gali pateikti prieštaravimo pareiškimą. Taikoma sąlyga, kad prieštaravimo pareiškimo pateikimo metu atsakovas turi sumokėti teismo antstoliui vykdymo išlaidas, kurias iš anksto įmokėjo ieškovas, ir turi notarui pateikti dokumentinius šio fakto įrodymus.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Per nustatytą terminą pateikus prieštaravimo pareiškimą jame nurodyta mokėjimo įsakymo procedūros dalis pakeičiama į įprastą civilinį procesą.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Jeigu mokėjimo įsakymas neužginčijamas per nustatytą terminą pateikiant prieštaravimo pareiškimą, jis turi tokį patį poveikį kaip ir galutinis teismo sprendimas.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Jeigu mokėjimo įsakymas neužginčijamas per nustatytą terminą pateikiant prieštaravimo pareiškimą, jis turi tokį patį poveikį kaip ir galutinis teismo sprendimas. Todėl notaras įteikia ieškovui mokėjimo įsakymo, kuriame nurodoma, kad jis yra įsiteisėjęs, kopiją.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskūsti?

Sprendimas yra galutinis; tačiau jeigu atsakovas nepriima mokėjimo įsakymo ir dėl šios priežasties mokėjimo įsakymas pagal teisės aktus laikomas jam įteiktu, atsakovas per 15 dienų nuo dokumento, kuriuo įgyvendinamas sprendimas, įteikimo dienos gali pateikti prieštaravimo pareiškimą.

Kaip pirmiau aprašyta 1.5 skirsnyje, galutinį mokėjimo įsakymą galima prašyti peržiūrėti Civilinio proceso kodekse nustatyta tvarka.

Paskutinis naujinimas: 15/01/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklę rasite puslapyje „Teisinė informacija“.